

Kırılgan/Başarısız Devletler Endeksi 2017 ve Türkiye

(E)Tuğg.Doç.Dr. Oktay BİNGÖL

“Fund For Peace” isimli düşünce kuruluşunun “2017 Yılı Kırılgan/Başarısız Devletler Endeksi” (Fragile States Index 2017) Mayıs 2017’de yayımlanmıştır.¹ Türkiye 178 ülke arasında en kırılgan 64’üncü sırada yer almıştır (Sayılar küçüldükçe kırılganlık/başarısızlık artmaktadır). Türkiye, durumu bir önceki yıla göre en çok kötüleşen ülkedir.

Fund For Peace’in Endeksi; ekonomik, siyasal, sosyal ve güvenlik boyutlarında tespit edilmiş 12 ölçüt esas alınarak yıllık olarak yayımlanmakta, uluslararası akademik çalışmalarda, batı ülkelerinin dış politika ve dış yatırım kararlarında yaygın olarak kullanılmaktadır. Veriler 1 Ocak 2016 ile 31 Aralık 2016 tarihleri arasını kapsamaktadır. 2017 yılı olayları ve gelişmeleri rapora dâhil edilmemiştir.

Ölçütler; demografik baskılar, mülteciler ve yerlerinden edilenler, toplumdaki farklı grupların şikâyetleri, insan göçü, ekonomik kötüleşme, devletin meşruiyet kaybetmesi, kamusal hizmetlerin sunumu, insan hakları, güvenlik örgütlerinin yeterliliği, seçkinlerin kutuplaşması ve dış müdahaleye açıklık olarak belirlenmiştir. Ülkeler bu ölçütler dikkate alınarak Dünya Bankası, IMF, BM Kalkınma Programı, İnsan Hakları İzleme Örgütü ve Uluslararası Af Örgütü gibi uluslararası saygınlığı bulunan kurumlar dâhil olmak üzere farklı kaynaklardan elde edilen bilgiler ışığında değerlendirilmektedir.

Başarısız Devletler Endeksi 2017’de 178 ülke, başarısızlık ve kırılganlıktan, istikrar ve dayanıklılığa doğru 12 kategoride sıralanmıştır; birinci kategoride çok yüksek alarm verenler, sonuncusunda ise çok dayanıklı ülkeler yer almaktadır. En istikrarlı 15 ülkenin içinde Kuzey Avrupa ülkeleri çoğunlukta bulunmaktadır (Tablo-1).

Tablo-1: En istikrarlı 15 ülke			
Sıralama	Ülke	Sıralama	Ülke
1	Finlandiya	9	Kanada
2	Norveç	10	Yeni Zelanda
3	İsviçre	11	Lüksemburg
4	Danimarka	12	Hollanda
5	İsveç	13	Avusturya
6	Avustralya	14	Almanya
7	İrlanda	15	Portekiz
8	İzlanda		

Endeksin yüksek ikaz ve çok yüksek ikaz veren 15 ülkesi Tablo-2’de sunulmaktadır.

Sıralama	Ülke	Sıralama	Ülke
1	Güney Sudan	9	Afganistan
2	Somali	10	Irak
3	Orta Afrika Cumhuriyeti	11	Haiti
4	Yemen	12	Gine
5	Suriye	13	Zimbabve
6	Sudan	14	Nijerya
7	Demokratik Kongo	15	Etiyopya
8	Çad		

Türkiye beşinci gruptaki yüksek ikaz veren ülkelerin içerisinde; Tanzanya, Senegal, Laos, Sierra Leona, Zambia, Burkina Faso, Madagaskar, İran, Papua Yeni Gine, Cibuti, Gambia vb. ülkelerle bir arada bulunmaktadır. Avrupa ülkelerinin tamamı Türkiye’den başarılı durumdadır. Yunanistan istikrarlı ülkeler arasında 127’nci sırada yer almaktadır ve Türkiye ile arasında 63 basamak vardır.

Türkiye 2006’da 82’nci basamakta ve tehlike yaşayan ülke idi, 2015’e kadar 80-90 aralığında ve ortalarda bir yerde kaldı. 2016 endeksinde 79’uncu, bu yıl ise 64’üncü sıraya düşerek, durumu 2015’e kadar 25 basamak kötüleşmiştir (Tablo-3).²

Yıl	Sıralama	Yıl	Sıralama	Yıl	Sıralama
2006	82/178	2010	89/178	2014	93/178
2007	91/178	2011	95/178	2015	89/178
2008	92/178	2012	85/178	2016	79/178
2009	85/178	2013	86/178	2017	64/178

Türkiye’nin son iki yılda artan bir şekilde kırılganlaşmasının nedenlerinin birçoğu Rapor’da yer almaktadır. İçte artan kutuplaşma ve demokrasiden sapmalar, dışta sorunlu dış politika sonuçları ana nedenler olarak öne çıkmaktadır.

Son Notlar

---

¹ Fragile States Index 2017, <http://global.fundforpeace.org/>

² 2006'dan itibaren yıllık sıralama için bkz. <http://fundforpeace.org/fsi/>

Yasal Uyarı:

Bu değerlendirmede yer alan hususların tüm sorumluluğu yazar/lara ait olup MSE'ye üyelerini bağlamaz.

Bu belgenin her hakkı, 5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu esasları çerçevesinde MSE'ye aittir.

Alıntılarda <http://merkezstrateji.com/> uzantısının verilmesi, belgenin tamamına ulaşılabilmesi için zorunlu tutulmuştur.